

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 5 261 2363,

faks. +370 5 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybės įsteigimo Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – įsteigti Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybę Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje.

Susisiekimo ministerija, pateikdama toliau išdėstytus argumentus, prašo pritarti transporto atašė pareigybės Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje steigimui.

Nauja pareigybė būtų kuriama siekiant stiprinti atstovavimą Lietuvos ekonominiams interesams užsienyje ir optimizuoti transporto atašė geografinį išsidėstymą, kuris yra ypač aktualus vykstant transporto paslaugų eksporto rinkų diversifikacijai, transporto ir logistikos sektoriaus įmonėms ieškant naujų partnerysčių, tiekėjų, žaliavų importo krypčių bei plečiant paslaugų spektrą. Šios pareigybės kūrimas taip pat skirtas spartinti alternatyvių, Rusiją ir Baltarusiją aplenkiančių, tarptautinių transporto ir logistikos grandinių kūrimą. Pareigybė taip pat reikalinga efektyviam Lietuvos dalyvavimui Ukrainos infrastruktūros, ypač transporto infrastruktūros, atkūrimo procese užtikrinti.

Viena svarbiausių būsimąjo transporto atašė užduočių – koordinuoti Lietuvos ir Ukrainos susisiekimo sektoriaus institucijų ir verslo dialogą kuriant ir įveiklinant alternatyvią, Rusiją ir Baltarusiją aplenkiančią, tarptautinę transporto ir logistikos grandinę tarp Ukrainos ir Baltijos jūros uostų. Rusijos agresija prieš Ukrainą ir Ukrainos žemės ūkio produktų eksporto krizė atskleidė saugių ir efektyvių veikiančių transporto koridorių iš (į) Ukrainos (-ą) trūkumą. Lietuvai nepaprastai svarbu plėtoti šiaurės–pietų krypties transporto koridorių, jungiantį Baltijos, Juodąją ir Egėjo jūras. Bendra Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos iniciatyva į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T) jau įtraukta papildoma Šiaurės–Baltijos jūrų koridoriaus jungtis į Ukrainą per *Jagodino–Dorohusko* sienos kirtimo punktą – arčiausiai tarp Lietuvos, Baltijos šalių ir Ukrainos esančią transporto jungtį. Papildomos transporto jungtys su Lenkija ir Ukraina leis užtikrinti didesnes keleivių, krovinių ir karinio mobilumo galimybes.

Lietuva jau parengė svarbiausių infrastruktūros projektų sąrašą Šiaurės–Baltijos jūrų koridoriaus pajėgumų apimčiai didinti, o kartu su Lenkija ir Ukraina bus imamasi tolesnių veiksmų pritraukti reikiamą finansavimą projektų įgyvendinimui. Pažymėtina, kad šio koridoriaus sėkmei didelę reikšmę turės projekto „Rail Baltica“ ir tolesnės europinės vėžės plėtros iki Klaipėdos jūrų uosto koordinavimas su europinės vėžės plėtra Ukrainoje.

Be to, 2022 m. gegužės 18 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą „Pagalba Ukrainai ir jos atstatymas“, kuriame trumpuoju laikotarpiu Europos Komisija numato pasiūlyti naują makrofinansinę pagalbą Ukrainai (iki 9 mlrd. Eur), ilguoju, šalies rekonstrukcijos, laikotarpiu numatomas šalies atstatymas, jos institucijų modernizavimas, struktūrinės ir reguliacinės darbotvarkės įgyvendinimas bei Ukrainos ekonominis atsigavimas. Lietuvos transporto atašė betarpiškai prisidėtų tiek prie Ukrainos susisiektimo infrastruktūros atstatymo poreikių identifikavimo, tiek prie informacijos apie Lietuvos įmonių galimybes bei sprendimus sklaidos Lietuvos verslui ir Ukrainos partneriams, padėtų užmezgant ryšius tarp Lietuvos ir Ukrainos verslo ir už atkūrimą atsakingų institucijų, prisidėtų prie probleminių situacijų sprendimo. Pažymėtina, kad Ukrainos atstatymas – didžiausias tarptautinės bendruomenės planuojamas atkūrimo įsipareigojimas nuo Maršalo plano ir po Antrojo pasaulinio karo Europai atkurti. Be to, bendradarbiavimo stiprinimo poreikis išaugs ir dėl Europos Sąjungos Ukrainai suteikto šalies kandidatės statuto (suteiktas Europos Vadovų Tarybos susitikime 2022 m. birželio 23 d.).

Lietuvos pirmininkavimo Tarptautiniam transporto forumui (toliau – TTF) metu (2023 m. gegužės mėn. – 2024 m. gegužės mėn.) Lietuvos, Ukrainos, Švedijos ir Kanados iniciatyva pradėta telkti tarptautinės transporto bendruomenės pastangas Ukrainos transporto sektoriaus atstatymo paramai koordinuoti, įsteigta TTF bendro intereso šalių grupė (platforma) – CIG4U, koordinuojanti paramos telkimą atsižvelgiant į Ukrainos interesus. Pasibaigus Lietuvos pirmininkavimui TTF, bus būtina užtikrinti šios veiklos tęstinumą tiek koordinuojant kasdienę veiklą su TTF, tiek su kitomis transporto srityje veikiančių ir pagalbą Ukrainai teikiančių bei koordinuojančių tarptautinių institucijų atstovybėmis Ukrainoje.

Transporto atašė taip pat sustiprins atstovavimą Lietuvos transporto sektoriaus interesams Ukrainoje: šalyje jau veikia AB „Lietuvos geležinkeliai“ grupės krovinių vežimo bendrovės „LTG Cargo“ dukterinė bendrovė „LTG Cargo Ukraine“, kuri su Lenkijos krovinių vežimo bendrove „PKP Cargo“ tapo krovinių vežimo tarp Lietuvos ir Ukrainos per Lenkijos teritoriją operatore.

Priėmus Nutarimo projektą ir įsteigus Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybę Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje, būtų sudaromos prielaidos palaikyti nuolatinį ryšį su Ukrainos valstybės valdymo ir savivaldos institucijomis dvišalio ir regioninio bendradarbiavimo transporto srityje klausimais.

Transporto atašė taip pat dalyvautų rengiant ir derinant tarptautinių susitarimų projektus, įvairių sričių transporto darbo grupių veikloje, įgyvendinant dvišalius projektus (techninės paramos, *Dvynių* programų ir pan.), plėtotų ryšius su Ukrainos transporto, pramonės, amatų ir kitomis verslo asocijuotomis struktūromis, platintų informaciją apie Lietuvos transporto sektorių, palaikytų nuolatinį ryšį su Lietuvos transporto įmonėmis, ieškotų potencialių bendradarbiavimo partnerių, tiesioginių užsienio investicijų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybė Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje būtų išlaikoma iš Susisiektimo ministerijai patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Per metus minėtos pareigybės Ukrainoje išlaikymo lėšų poreikis būtų apie 75 tūkst. eurų (iš jų 49 tūkst. Eur transporto atašė išlaikymo išlaidoms ir 26 tūkst. Eur darbo užmokesčiui).

Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybę Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje numatoma įsteigti nuo š. m. spalio 1 d.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus sprendimą įsteigti šią pareigybę nuo 2024 m. spalio 1 d., Susisiektimo ministerija įsipareigoja kompensuoti Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės Ukrainoje 2024 m. IV ketvirtį patirtas išlaidas, susijusias su steigiamos specialiojo atašė

pareigybės ūkinio aprūpinimo ir sveikatos draudimo išlaidomis, iš Susisiekimo ministerijai skirtų biudžetinių asignavimų pagal pateiktas sąskaitas.

Pažymėtina, kad pasiūlymas steigti naują Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybę Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje svarstytas 2022 m. gruodžio 1 d. vykusiame ketvirtajame Ekonominės diplomatijos tarybos darbo grupės posėdyje. Pateiktam pasiūlymui buvo pritarta.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijai. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija 2024 m. gegužės 6 d. raštu Nr. (23.2.1E)3-2434 nurodė, kad pritaria Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybės įsteigimui Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje. Į abiejų institucijų pateiktas patikslinamojo pobūdžio pastabas buvo atsižvelgta.

Nutarimo projektas bus skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, papildomų konsultacijų su visuomene nenumatoma.

Neigiamų pasekmių dėl priimto Nutarimo projekto nenumatoma.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, todėl nėra notifikuojamas Europos Komisijai.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Nutarimo projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo grupės (vadovas Gytis Mažeika, tel. +370 659 35155, el. p. gytis.mazeika@sumin.lt) vyresnioji patarėja Aušra Gobienė, tel. +370 699 37871, el. p. ausra.gobiene@sumin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos transporto atašė pareigybės įsteigimo Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje“ projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos transporto atašė Lietuvos Respublikos ambasadoje Ukrainoje pareigybės aprašymo projektas, 2 lapai.
3. Institucijų išvadų kopijos, 3 lapai.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis